
Основи програмування – 1. Алгоритми та структури даних

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет України «Київський політехнічний
інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет інформатики та обчислювальної техніки
Кафедра інформатики та програмної інженерії

Звіт

з лабораторної роботи № 5 з дисципліни
«Алгоритми та структури даних-1.
Основи алгоритмізації»

«Дослідження складних циклічних
алгоритмів »

Варіант 13

Виконав студент ІП-13, Жмайло Дмитро Олександрович
(шифр, прізвище, ім'я, по батькові)

Перевірила Вечерковська Анастасія Сергіївна
(прізвище, ім'я, по батькові)

Лабораторна робота 5

Дослідження складних циклічних алгоритмів

Мета – дослідити особливості роботи складних циклів та набути практичних навичок їх використання під час складання програмних специфікацій.

Індивідуальне завдання

Варіант 13

13. Натуральне число називається паліндромом, якщо його запис читається однаково з початку та з кінця (наприклад, 575, 9). Знайти всі числа-паліндроми, що не перевищують 100, та при піднесенні до квадрату також дають паліндроми.

Постановка задачі

Задані натуральні числа на інтервалі від 1 до 100 включно. Необхідно знайти числа, які є паліндромами і залишаються ними при піднесенні до квадрату. Будемо перевіряти всі числа від 1 до 100.

- 1) Для початку необхідно перевірити чи є поточне число паліндромом
- 2) Визначити чи є квадрат паліндрома паліндромом

І якщо число задовольняє умовам 1 і 2, то воно задовольняє умову задачі й ми можемо його вивести й приступити до перевірки іншого числа.

Якщо число не задовольняє умові 1 або 2, то ми можемо приступити до перевірки наступного числа

Побудова математичної моделі

Відповідно до умови складемо таблицю змінних:

<i>Змінна</i>	<i>Тип</i>	<i>Назва</i>	<i>Призначення</i>
Проміжне число i^2	Цілий	sqrd_number	Проміжні дані
Обернене число	Цілий	reversed_number	Проміжні дані
Лічильник i	Цілий	i	Проміжні дані
Поточне значення розряду	Цілий	current	Проміжні дані
Результат	Цілий	result	Вихідні дані

Для розрахунків введемо допоміжні функції:

- Функція знаходження остачі від ділення числа **a** на **b**: **Mod(a, b)**;
- Функція знаходження цілочисельної частки від ділення числа **a** на **b**:
Div(a, b);
- Функція піднесення числа **a** до степеня **b**: **Pow(a, b)**

Розв'язання:

Програмні специфікації запишемо у псевдокодi та графічній формi у вигляді блок-схеми.

Крок 1. Визначимо основні дії;

Крок 2. Деталізуємо дію перевірки чисел від 1 до 100;

Крок 3. Деталізуємо дію знаходження паліндромів чисел від 1 до 100;

Крок 4. Деталізуємо дію присвоєння значень змінним `sqrд_number`, `reversed_number`, `result`;

Крок 5. Деталізуємо дію знаходження паліндромів серед квадратів паліндромів;

Крок 6. Деталізуємо дію перевірки виконання умови.

Псевдокод:

Крок 1

початок

перевірка чисел від 1 до 100

знаходження паліндромів чисел від 1 до 100

присвоєння значень змінним `sqrд_number`, `reversed_number`, `result`

знаходження паліндромів серед квадратів паліндромів

перевірка виконання умови

кінець

Крок 2

початок

повторити для i від 1 до number (включно) з кроком 1

знаходження паліндромів чисел від 1 до 100

присвоєння значень змінним sqrd_number, reversed_number, result

знаходження паліндромів серед квадратів паліндромів

перевірка виконання умови

все повторити

кінець

Крок 3

початок

повторити для i від 1 до number (включно) з кроком 1

якщо $(\text{Div}(i, 10) == \text{Mod}(i, 10)) \parallel (i < 10)$

то

присвоєння значень змінним sqrd_number, reversed_number, result

знаходження паліндромів серед квадратів паліндромів

перевірка виконання умови

все якщо

все повторити

кінець

Крок 4

початок

повторити для i від 1 до number (включно) з кроком 1

якщо $(\text{Div}(i, 10) == \text{Mod}(i, 10)) \parallel (i < 10)$

то

$\text{sqr\_number} := \text{Pow}(i, 2)$

$\text{reversed\_number} := 0$

$\text{result} := i$

знаходження паліндромів серед квадратів паліндромів

перевірка виконання умови

все якщо

все повторити

кінець

Крок 5

початок

повторити для i від 1 до number (включно) з кроком 1

якщо $(\text{Div}(i, 10) == \text{Mod}(i, 10)) \parallel (i < 10)$

то

$\text{sqr\_number} := \text{Pow}(i, 2)$

$\text{reversed\_number} := 0$

$\text{result} := i$

поки $\text{sqr\_number} > 0$

$\text{current} := \text{Mod}(\text{sqr\_number}, 10)$

$\text{reversed\_number} := (\text{reversed\_number} * 10) + \text{current}$

$\text{sqr\_number} := \text{Div}(\text{sqr\_number}, 10)$

все поки

перевірка виконання умови

все якщо

все повторити

кінець

Крок 6

початок

повторити для i від 1 до number (включно) з кроком 1
якщо $(\text{Div}(i, 10) == \text{Mod}(i, 10)) \parallel (i < 10)$
то
     $\text{sqr\_d\_number} := \text{Pow}(i, 2)$
     $\text{reversed\_number} := 0$
     $\text{result} := i$
поки $\text{sqr\_d\_number} > 0$
     $\text{current} := \text{Mod}(\text{sqr\_d\_number}, 10)$
     $\text{reversed\_number} := (\text{reversed\_number} * 10) + \text{current}$
     $\text{sqr\_d\_number} := \text{Div}(\text{sqr\_d\_number}, 10)$
все поки
     $\text{sqr\_d\_number} := \text{Pow}(i, 2)$
якщо $\text{sqr\_d\_number} == \text{reversed\_number}$
то
    Виведення result
все якщо
все якщо
все повторити

кінець

Блок-схема:

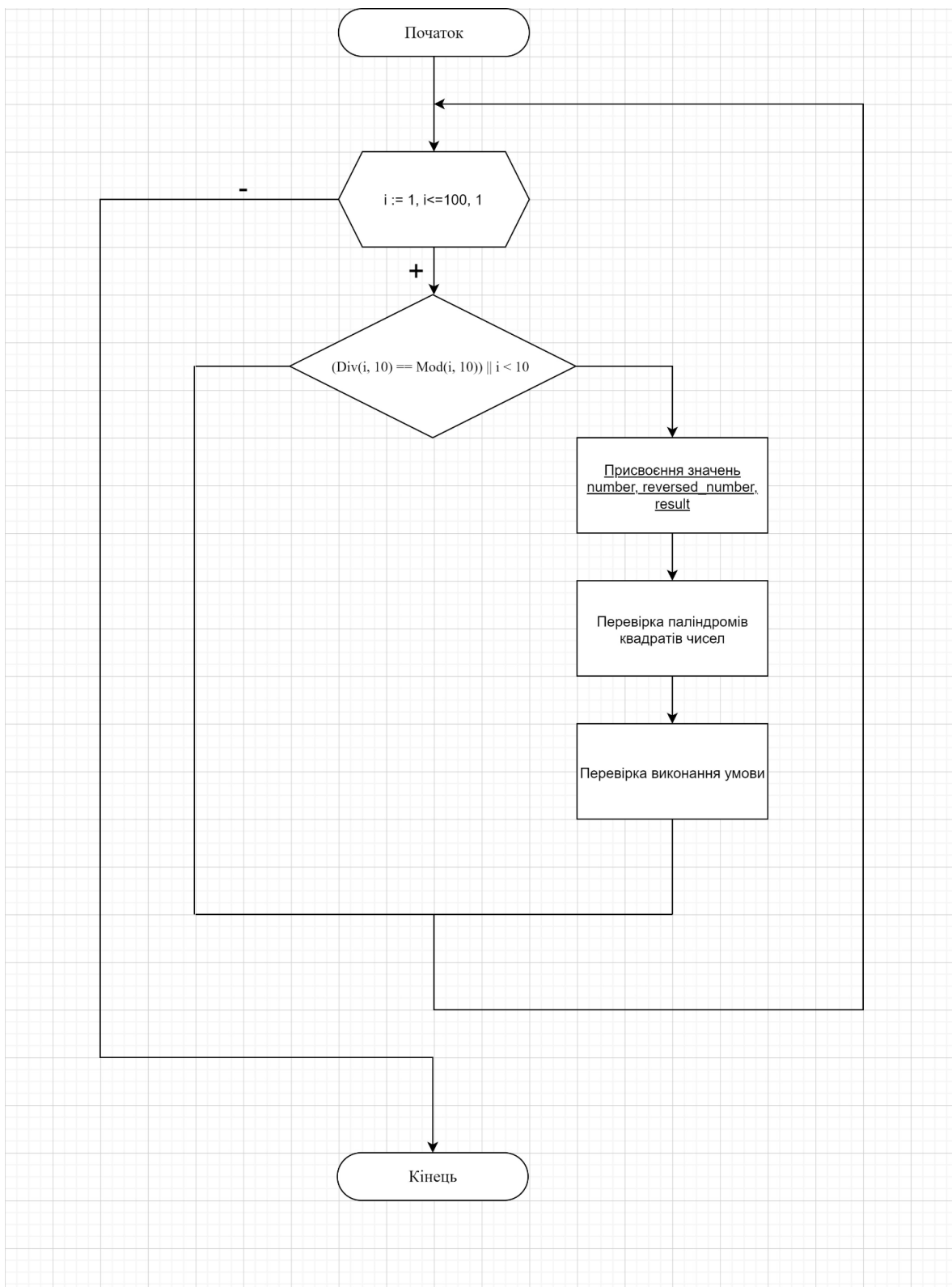
Крок 1

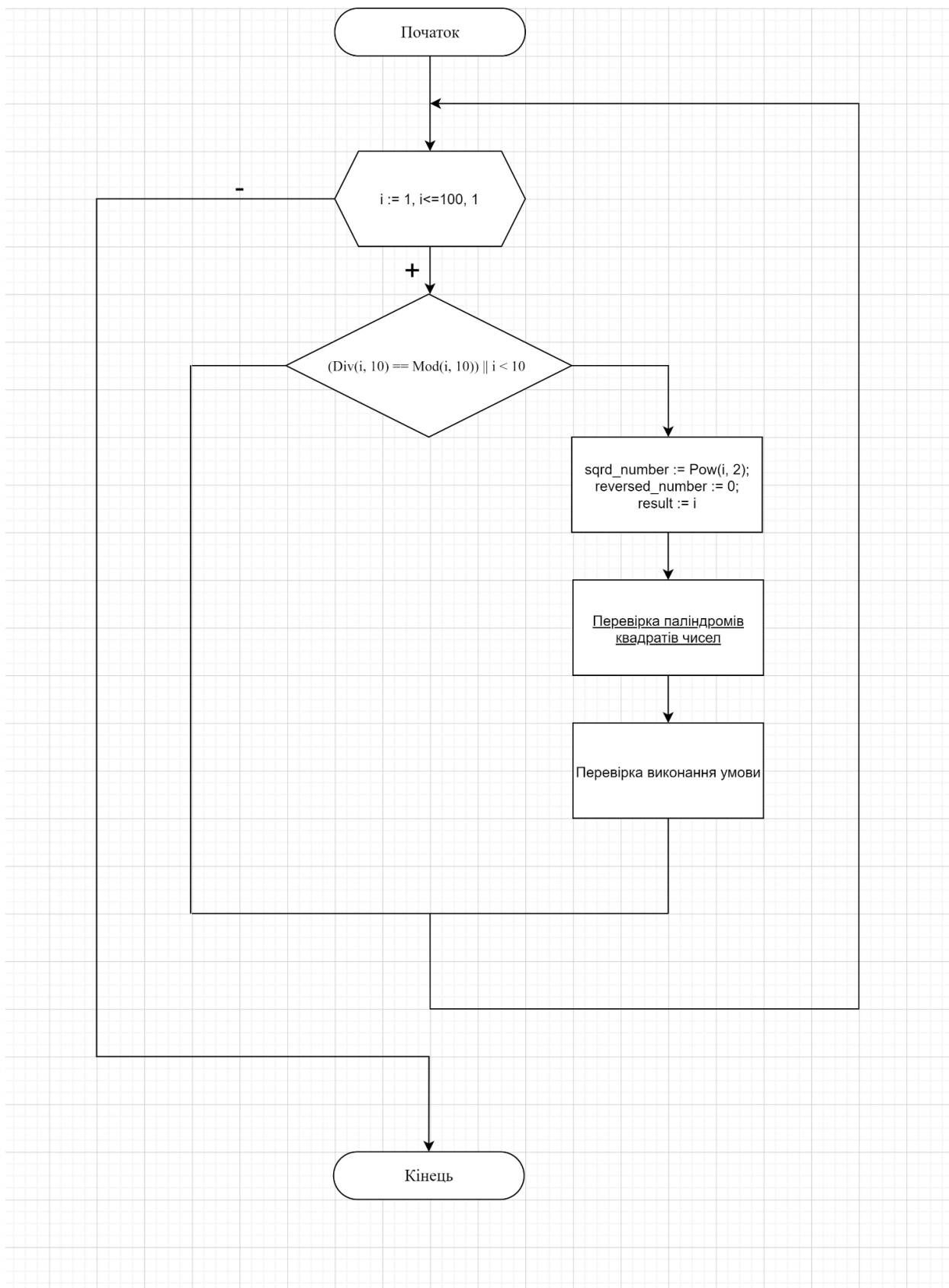
Крок 2

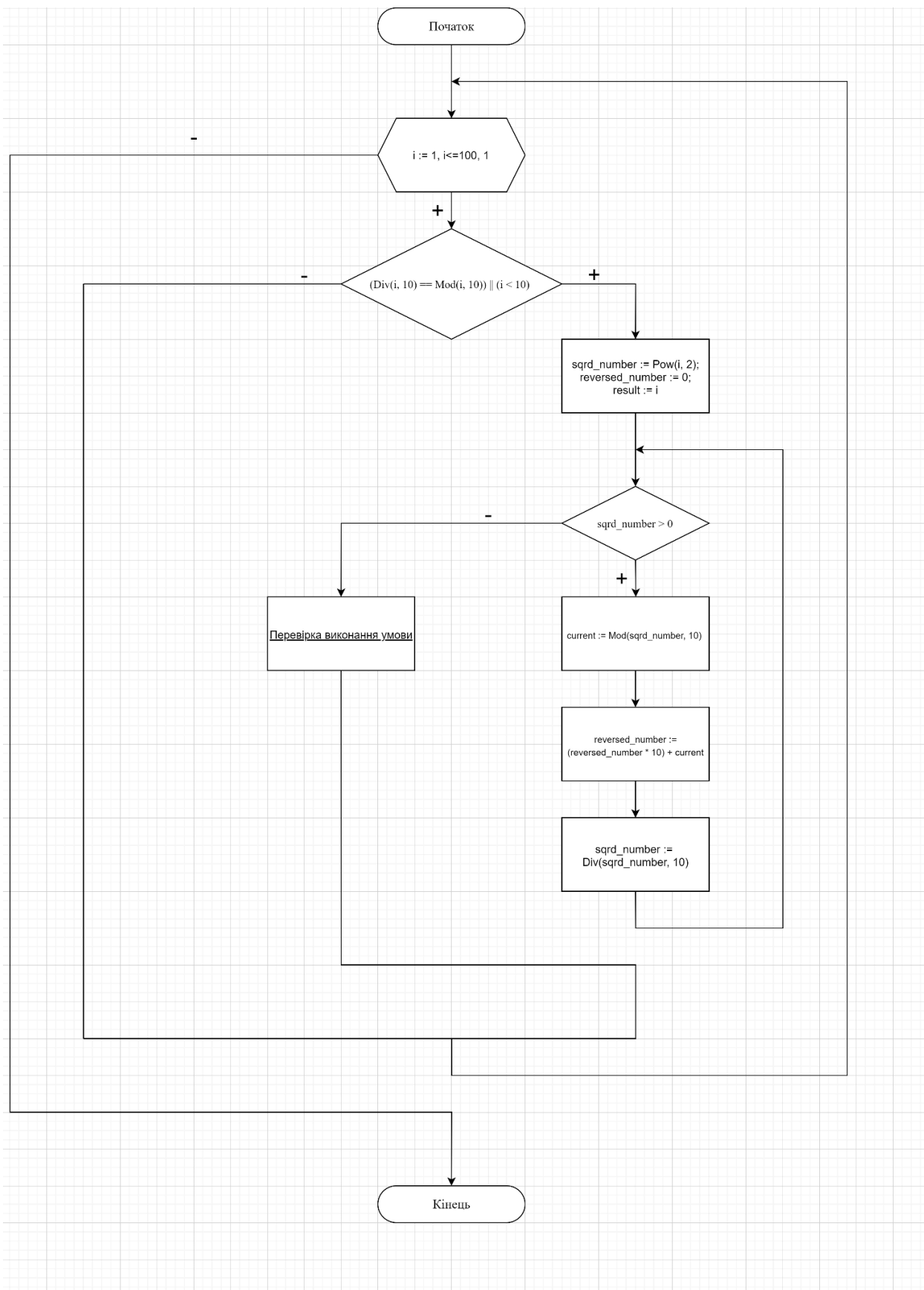
Крок 3

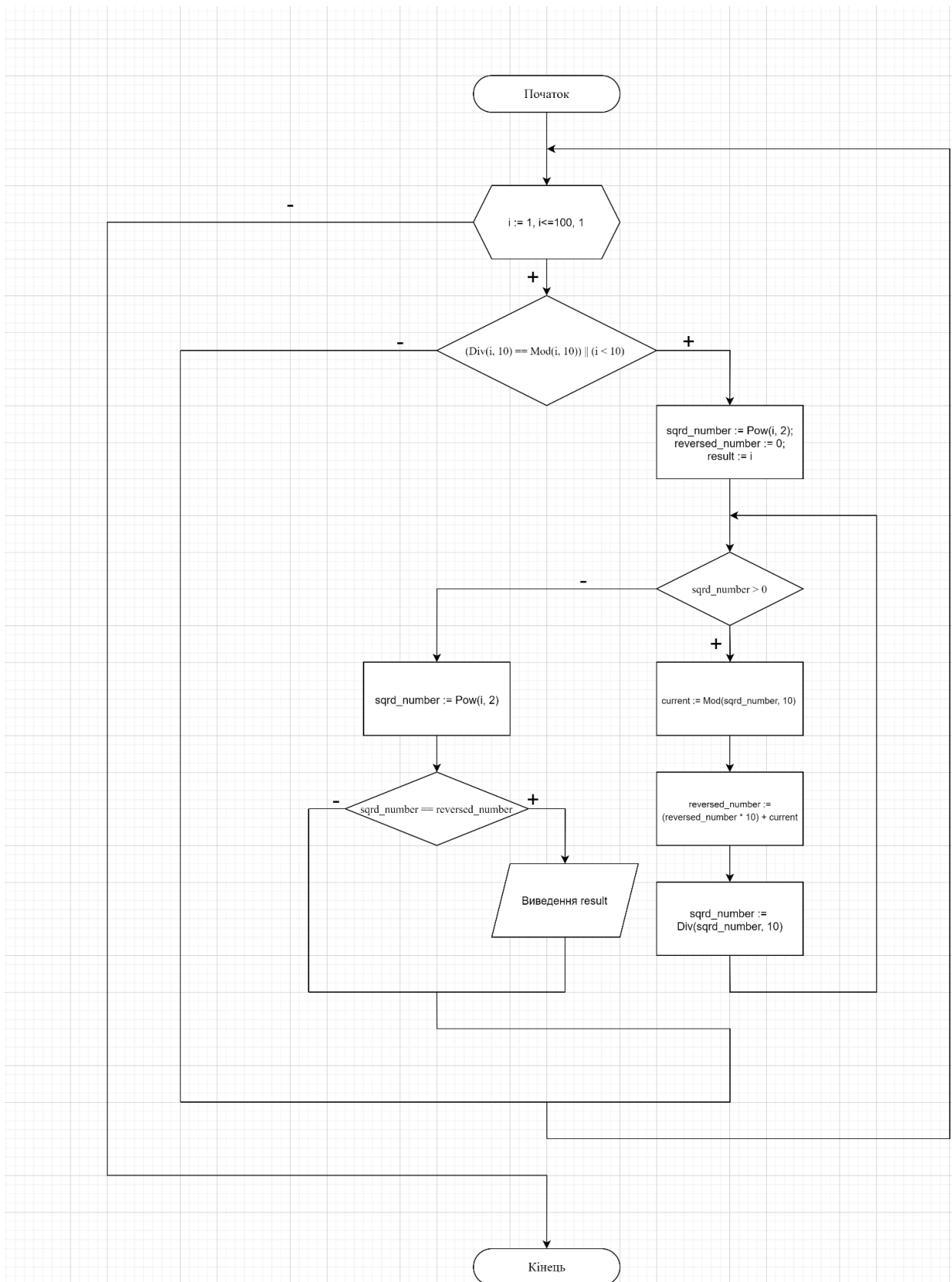
Крок 4

Крок 5

Крок 6

Випробування алгоритму:

Блок	Дія
	Початок
1	i = 1
2	(Div(i, 10) == Mod(i, 10)) (i < 10) виконується
3	reversed_number = 1, sqrd_number = 1
4	reversed_number == sqrd_number виконується
5	Виведення 1
6	i = 2
7	(Div(i, 10) == Mod(i, 10)) (i < 10) виконується
8	reversed_number = 4, sqrd_number = 4
9	reversed_number == sqrd_number виконується
10	Виведення 2
11	i = 3

12	$(\text{Div}(i, 10) == \text{Mod}(i, 10)) \parallel (i < 10)$ виконується
13	reversed_number = 9, sqrd_number = 9
14	reversed_number == sqrd_number виконується
15	Виведення 3
16	i = 4
17	$(\text{Div}(i, 10) == \text{Mod}(i, 10)) \parallel (i < 10)$ виконується
18	reversed_number = 61, sqrd_number = 16
19	reversed_number == sqrd_number не виконується
20	... i = 10
21	$(\text{Div}(i, 10) == \text{Mod}(i, 10)) \parallel (i < 10)$ не виконується
22	i = 11
23	$(\text{Div}(i, 10) == \text{Mod}(i, 10)) \parallel (i < 10)$ виконується
24	reversed_number = 121, sqrd_number = 121

25	reversed_number == sqrd_number виконується
26	Виведення 11
27	... i = 22
28	(Div(i, 10) == Mod(i, 10)) (i < 10) виконується
29	reversed_number = 484, sqrd_number = 484
30	reversed_number == sqrd_number виконується
31	Виведення 22
32	... i = 100
33	(Div(i, 10) == Mod(i, 10)) (i < 10) не виконується
	Кінець

Висновок:

На цій лабораторній роботі ми дослідили особливості роботи складних циклів та набули практичних навичок їх використання під час складання програмних специфікацій; навчилися оформлювати складні цикли в програмах у вигляді блок-схем та псевдокоду. Виконали програму покроково відповідно до нашого алгоритму й перевірили результати.